

ÇOCUKLARA KARŞI NAFKA YÜKÜMLÜLÜĞÜ KONUSUNDAKİ KARARLARIN TANINMASI VE TENFİZİNE İLİŞKİN LAHEY SÖZLEŞMESİ

(Resmî Gazete ile yayımı : 27.09.1972 Sayı : 14319)

İşbu Sözleşmeyi imzalayan Devletler;

Çocuklara karşı nafaka yükümlülüğü konusundaki kararların tanınması ve tenfizi için müşterek hükümler tespit etmek arzusu ile,

Bu konuda bir Sözleşme akdetmeyi kararlaştırmışlar ve aşağıdaki hükümlerde mutabık kalmışlardır:

Madde 1

İşbu Sözleşmenin amacı, evlenmemiş ve 21 yaşını doldurmamış olan nesebi sahih ve gayri sahih veyahut evlât edinilmiş bir çocuğun, uluslararası veya ulusal nitelikteki talebi üzerine verilen kararların Âkit Devletler tarafından karşılıklı olarak tanınması ve tenfizinin sağlanmasıdır.

Karar nafaka yükümlülüğünden başka hükümleri de ihtiva ediyorsa, Sözleşmenin etkisi sadece nafaka yükümlülüğü konusuna inhisar eder.

Sözleşme civar hısımlar arasındaki nafaka yükümlülüğüne ilişkin kararlara uygulanmaz.

Madde 2

Âkit Devletlerden birinde verilmiş olan nafakaya ilişkin kararlar yeniden gözden geçirilmeden diğer Âkit Devletlerce tanınmalı ve haklarında lüzumlu tenfiz kararı verilmelidir. Şu şartla ki:

1- Karar vermiş olan merci iş bu Sözleşme uyarınca yetkili olsun;

2-Kararı vermiş olan merciin mensup olduğu Devletlerin kanuna göre davalı taraf usulü dairesinde mahkemeye çağrılmış veya mahkemede temsil edilmiş olsun,

Bununla beraber kararın gıyaben verilmiş olması halinde eğer tenfiz merci davanın cereyan tarzına göre davalının, kendi kusuru olmaksızın takibattan habersiz kalmış veya kendini savunamamış olduğuna kanaat getirirse o zaman tanıma ve tenfiz reddolunabilir.

3- Karar, verilmiş olduğu memlekette kesin hüküm kuvvetini kazanmış olsun;

Bununla beraber, eğer tenfiz merciin mensup olduğu memlekette kanun yollarına açık bulunmasına rağmen geçici icrai kuvveti haiz kararlar çıkarılabilir veya ihtiyati tedbirler alınabilirse, tenfiz merci diğer Âkit Devletlerden çıkan bu gibi kararlar hakkında lüzumlu tenfiz kararı verecektir.

4- Kararlar ileri sürülmüş olduğu memlekette konusu ve tarafları aynı olan bir karara aykırı bulunmasın.

Kararın tefhiminden önce, kararın ileri sürülmüş olduğu memlekette derdesti rüyetlik durumu var idiye tanıma ve tenfiz reddolunabilir.

5- Karar, ileri sürülmüş olduğu memleketin kamu düzeniyle açıkça uyuşmazlık halinde olmasın.

Madde 3

İşbu Sözleşme hükümleri uyarınca, aşağıdaki merciler nafakaya ilişkin kararlar vermekle yetkilidir:

1- Davanın açıldığı sırada nafaka borçlusunun mutat meskeninin bulunduğu devletin ülkesi dahilindeki merciler,

2- Davanın açıldığı sırada nafaka alacaklısının mutat meskeninin bulunduğu devletin ülkesi dahilindeki merciler,

3- Nafaka borçlusunun açık olarak veya yetkili itirazında bulunmaksızın davanın esasına girmekte kabul ettiği merci.

Madde 4

Bu kararın alınmasını veya tenfizini isteyen taraf aşağıdaki belgeleri ibraz etmelidir:

1- Kararın geçerli olması için gerekli şartları haiz bir örneği,

2- Kararın kabili icra olduğunu tespit eden belgeler,

3- Kararın gıyaben verilmesi halinde, dava dilekçesinin resmen tevsik edilmiş bir kopyası ve bu dilekçenin usulüne uygun olarak tebliğ edildiğini tespit edecek nitelikteki gerekli belgeler.

Madde 5

Tenfiz kararı verecek merciin incelemesi 2'nci maddedeki şartlar ve 4'üncü maddede sayılmış belgeler inhisar edecektir.

Madde 6

İş bu Sözleşmenin başka bir şekli öngörmediği hallerde lüzumu tenfiz kararı verilmesine ilişkin usul tenfiz merciinin mensup olduğu Devletin kanununa tabidir.

Lüzumu tenfizi hakkında karar verilmiş olan her karar, tenfizin talep edildiği ülkenin yetkili makamlarından sadır olmuş kararlarda aynı kuvvete sahiptir ve aynı neticeleri meydana getirir.

Madde 7

Tenfizi talep edilen karar, nafakanın belirli aralıklarla ödenmesine ilişkinse, tenfiz kararı muaccel olan borçlar hakkında olduğu gibi vadesi henüz gelmemiş borçlar hakkında da verilecektir.

Madde 8

İş bu Sözleşmede öngörülen kararların tanınması ve tenfizine ilişkin yukarıdaki hükümlerde belirtilen şartlar, aynı zamanda 3'üncü maddede öngörülen yetkili makamlardan verilip, nafaka yükümlülüğüne ilişkin mahkûmiyeti değiştiren kararlara da uygulanır.

Madde 9

Kararın verildiği memlekette adli müzaheretten yararlanmış olan taraf, kararın tenfizi usulünde de bundan yararlanır.

İşbu Sözleşmede öngörülen usullerde teminat gösterilmesine (cautio judicatum solvi) lüzum yoktur.

Bu sözleşme hükümlerine tabi olan usullerde, elde edilen belgeler tasdik ve vizeden muaf tutulmuşlardır.

Madde 10

Âkit Devletler, çocuklara karşı nafaka borçları sebebiyle hükmedilen meblâğların transferini kolaylaştırmayı taahhüt ederler.

Madde 11

İş bu Sözleşme'nin hiçbir hükmü nafaka alacaklısının, ister infaz merciinin bulunduğu ülkenin iç hukukunun, ister Âkit Devletler arasında bulunan başka bir Sözleşmenin, nafaka konusundaki tenfize uygulanabilecek diğer herhangi bir hükmüne başvurmak hakkına engel olmaz.

Madde 12

İş bu Sözleşme, yürürlüğe girmeden evvel verilmiş olan kararlar hakkında uygulanamaz.

Madde 13

Her Âkit Devlet, nafaka konusunda hüküm verecek ve yabancı kararların lüzumu tenfizi hakkında karar verecek yetkili mercileri Hollanda Hükümetine bildirecektir.

Hollanda Hükümeti bütün bu bilgileri diğer Âkit Devletlerin bilgisine sunacaktır.

Madde 14

İşbu Sözleşmenin hükümleri bütün Âkit Devletlerin kendi anavatan ülkelerinde uygulanır.

Eğer Âkit Devletlerden birisi, bu Sözleşme hükümlerinin uluslararası ilişkileri kendisi tarafından sağlanan ülkelerin bazılarında veya hepsinde yürürlükte olmasını arzu ederse, bu konudaki istemini, Hollanda Dışişleri Bakanlığına sunulacak bir belgede belirtilecektir. Bakanlık da diplomatik yollarla, bunun uygunluğu onaylanmış bir kopyasını diğer Âkit Devletlere yollayacaktır.

Bu beyan, anavatan dışı ülkeler hakkında ancak beyanda bulunulmuş olan devlet ile bu beyanı kabul ettiklerini beyan eden devletler arasında etkili olacaktır. Bu son beyan Hollanda Dışişleri Bakanlığına yapılacak ve o da diplomatik yollarla uygunluğu tasdik edilmiş kopyasını bütün Âkit Devletlere yollayacaktır

Madde 15

İşbu Sözleşme La Hay Devletler Hususi Hukuku Sekizinci Oturumunda temsil edilen devletlerin imzasına açıktır.

Sözleşme onaylanacak ve onay belgeleri Hollanda Dışişleri Bakanlığına tevdi edilecektir.

Bütün onay belgeleri bir tutanağa kaydedilecek ve bunun uygunluğu tasdik edilmiş bir kopyası bütün imzacı devletlere diplomatik yolla tevdi edilecektir.

Madde 16

İşbu Sözleşme 15'inci maddesinde öngörülen dördüncü onay belgesinin tevdiinden itibaren altmışıncı gün yürürlüğe girecektir.

Sözleşmeyi sonradan onaylayan imzacı devletler yönünden onay belgesinin tevdi tarihinden itibaren altmışıncı gün yürürlüğe girecektir.

14'üncü maddenin 2'nci fıkrasına göre işbu Sözleşme kabul beyanının tevdiinden itibaren altmışıncı gün yürürlüğe girecektir.

Madde 17

La Haye Devletler Hususî Hukuku Sekizinci Oturumunda temsil edilmemiş bulunan her Devlet işbu Sözleşmeye katılabilecektir. Katılmak isteyen Devlet Hollanda Dışişleri Bakanlığına sunulacak bir belge ile bu niyetini belirtecektir. O da diplomatik yolla, bu belgenin uygunluğu tasdik edilmiş bir kopyasını Âkit Devletlere yollayacaktır.

Sözleşme, katılmak isteyen Devlet ve bu katılmayı kabul eden Devlet arasında, katılma belgesinin tevdiinden itibaren altmışıncı gün yürürlüğe girecektir.

Katılma ancak katılan Devletle katılmayı kabul ettiğini beyan eden Devletler arasındaki ilişkide etkili olacaktır. Bu beyan Hollanda Dışişleri Bakanlığına tevdi edilecektir. Bu da, uygunluğu tasdik edilmiş bir kopyasını bütün Âkit Devletlere yollayacaktır.

Katılma belgesinin tevdi, ancak işbu Sözleşmenin 16'ncı maddesine göre yürürlüğe girmesinden sonra söz konusu olacaktır.

Madde 18

Bu Sözleşmeyi onaylayan veya imzalayan veya ona sonradan katılan her Âkit Devlet, nafaka alacaklısının oturduğu yer sebebiyle yetki kazanmış diğer bir Âkit Devletin merciinden verilen kararların tanınması ve infazı hususunda bir ihtirazi kayıta bulunabilir

Bu ihtirazi kaydı öne süren Devlet, kendi yetkili mercilerinin nafaka alacaklısının oturduğu yer sebebiyle yetkili olduğu zaman bunların verdiği kararlara Sözleşmenin uygulanmasını talep edemeyecektir.

Madde 19

İşbu Sözleşme 16'ncı maddenin 1'inci fıkrasında belirtilen tarihten itibaren beş yıllık bir süreye sahip olacaktır. Bu süre, Devletlerin onu daha sonra onaylaması veya ona katılması halinde dahi, bu tarihten başlar.

Feshi ihbar hali müstesna, Sözleşme beş yıldan beş yıla zımnî olarak yenilenir.

Feshi ihbar, müddetin bitiminden en az altı ay evvel diğer Âkit Devletlere bilgi verecek olan Hollanda Dışişleri Bakanlığına bildirilmelidir.

Feshi ihbar, ülkeyle veya 14'üncü maddenin 2'nci bendinde uygun olarak bildirilmiş bazı ülkelerle sınırlanabilir.

Feshi ihbar, etkisini yalnız onu yapan Devlet üzerinde gösterir. Sözleşme diğer Âkit Devletler için yürürlükte kalmaya devam eder.

Bu inançla aşağıda imzaları bulunan yetkililer işbu Sözleşmeyi imzaladılar. 15 Nisan 1958 tarihinde La Haye'de bir nüsha olarak tanzim edilmiş olan işbu Sözleşme Hollanda Hükümeti arşivlerine tevdi edilecek ve bunun uygunluğu tasdik olunan bir kopyası La Hay Devletler Hususi Hukuku Konferansının Sekizinci oturumunda temsil edilen Devletlerin her birine ve aynı şekilde daha sonra ona katılacak olan Devletlere diplomatik yoldan gönderilecektir.